

SYKE/2025/1426

Finsk-svenska gränsälvskommisionens yttrande om Finlands behov att delta i förfarandet av miljökonsekvensbedömningen av upptagning av mangannoduler som planeras i svensk ekonomisk zon

Finsk-svenska gränsälvskommisionen tackar för möjligheten att avge ett yttrande i frågan. Scandinavian Ocean Minerals (SOM AB) planerar att ta upp mangannoduler från havsbotten i Bottenviken inom svensk ekonomisk zon ca sju landmil sydost om Skellefteå och 12km från finsk ekonomisk zon. I samrådsunderlaget beskrivs planen att utvinna mangannoduler som innehåller förutom mangan även metaller som järn, aluminium, magnesium, kisel, titan, fosfor, kobolt, molybdenum och vanadium. Dessa bildas genom utfällning på havsbotten och inom utvinningsområdet bedöms det finnas ca 450 000 ton noduler räknat i våt vikt (motsvarande 250 000 ton torrsvikt). Utvinning planeras enligt bolaget att ske genom en mjuk uppsugningsteknik som minimerar miljöpåverkan.

Trots att lokaliseringen för projektet är utanför det geografiska tillämpningsområdet för gränsälvsoverenskommelsen mellan Sverige och Finland (*Prop 2009/10:212*) kan projektet ha påverkan som sträcker sig till Torne älv genom påverkan på vandringsfisk. Torne älvs lax vandrar ända till Södra Östersjön och korsar därmed möjligtvis projektområdet och kan i princip drabbas av påverkan från verksamheten t.ex. via sediment eller miljögifter som sprids från havsbotten. I gränsälvsoverenskommelsens syfte konstateras att särskilt vikt ska fästas vid skydd och hållbart nyttjande av fiskbestånden (art. 2.2.d). Med detta i åtanke konstaterar kommissionen att Finland bör delta i MKB-förfarandet.

Yttrandet har beretts av kommissionens vatten- och miljöingenjör Simja Lempinen.

Kommissionen har godkänt yttrandet via e-post 3 september 2025 och yttrandet har sparats i ACTA diariehanteringssystem.

Finsk-svenska gränsälvskommisionen